

## PREDGOVOR

Menadžeri su glavni nosioci odgovornosti za kreiranje i realizaciju akcija kojima je svrha davanje adekvatnih odgovora na sve veće i složenije izazove koje organizacijama postavlja njihovo okruženje. Zato je menadžment u fokusu pažnje - i nauke i prakse.

Menadžment je oblikovan u naučnu disciplinu strukturisanu od brojnih škola, teorija i koncepata. Poznavanje i adekvatna primjena relevantnih znanja iz menadžmenta su sine qua non efektivnog i efikasnog upravljanja svim organizacijama - i profitnim i neprofitnim.

Naprijed navedeno, kao i želja da najnovija teorijska i praktična dostignuća iz menadžmenta učinim dostupnim zainteresovanim licima, uticalo je na moje opredjeljenje da napišem ovaj rad. Riječ je o knjizi koja se sastoji od pet dijelova.

Prvi dio je uvodnog karaktera. U njemu je ukazano na osnovne dimenzije menadžmenta (pojam, ulogu, značaj, vrste), odnos menadžmenta i vlasništva i odnos menadžmenta i organizacionog okruženja. Pored navedenog, date su najznačajnije performanse razvoja menadžmenta kao nauke i prakse - sa posebnim osvrtom na savremene škole, teorije i koncepte menadžmenta.

U drugom dijelu govori se o planiranju kao funkciji menadžmenta odnosno menadžera. Pored ukazivanja na osnovne dimenzije planiranja, što uključuje ukazivanje na pojam, značaj, ciljeve, proces planiranja i njegove rezultate (ciljeve, strategije, planove), posebna pažnja posvećena je odlučivanju. Ovo stoga što je odlučivanje ugaoni kamen planiranja. Pored ukazivanja na pojam, ciljeve, vrste i stilove odlučivanja, centralno mjesto dato je ukazivanju na performanse faza, odnosno koraka procesa odlučivanja.

Treći dio posvećen je drugoj funkciji menadžmenta: organizovanju. Ovaj dio obuhvata problematiku dizajniranja organizacione strukture i menadžmentu ljudskih resursa. Detaljno je ukazano na performanse dizajniranja organizacione strukture. To se, posebno, odnosi na: utvrđivanje i podjelu posla, departmanizaciju, delegiranje autoriteta i uspostavljanje raspona kontrole. Kada je riječ o menadžmentu ljudskih resursa, pored ukazivanja na pojam, ulogu i značaj menadžmenta ljudskih resursa, naglašena pažnja posvećena je sljedećim aktivnostima: planiranju ljudskih resursa, regrutovanju, selekciji i socijalizaciji osoblja, razvoju ljudskih resursa, ocjenjivanju uspešnosti te kompenzacijama i motivaciji zaposlenih.

U četvrtom dijelu obrađena je problematika vođenja. U ovom dijelu knjige govori se o komuniciranju, motivisanju, upravljanju grupama i liderstvu. Prezentovane su sve njihove dimenzije, što uključuje pojam, značaj, svrhu, vrste, korake odnosno faze procesa njihovog izvršavanja te pravila i principe njihovog obavljanja.

Peti dio posvećen je kontrolisanju kao (četvrtoj) funkciji menadžmenta. Pored ukazivanja na pojam, ulogu, značaj, vrste i stilove kontrolisanja, posebna pažnja data je koracima procesa kontrolisanja. U ovom dijelu knjige govori se i o informacionim sistemima koji su u funkciji menadžmenta. U tom kontekstu, ukazano je na brojne performanse informacionih sistema, sa naglaskom na proces upravljanja informacijama odnosno znanjem kao najznačajnijem resursu svake savremene organizacije.

Knjiga je namijenjena svima onima koji žele da izučavaju teoriju menadžmenta, a prije svega studentima na dodiplomskoj nastavi, post-diplomcima te menadžerima i drugim nosiocima odgovornosti za uspješno funkcionisanje i razvoj (profitnih i neprofitnih) organizacija.

Unaprijed se zahvaljujem za sve eventualne primjedbe, prijedloge i sugestije da sljedeće izdanje bude još kvalitetnije.

Banja Luka, 2005. godine

Ranko Lončarević